

„Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020”

Profesorul, clasa și ... Crearea unei „culturi comune”

Învățământ de calitate pentru viitorul copiilor noștri în județul Dolj

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020

Axa prioritară 6: Educație și competențe, Cod Apel: POCU/74/6/18/ 104980

Parteneri:

INSTITUTUL PENTRU DEZVOLTAREA EVALUĂRII ÎN EDUCAȚIE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN DOLJ

PROFESORUL – AUTORITATE ȘI PUTERE

- ***Rolurile manageriale ale profesorului***

Complexul de activități prin intermediul cărora profesorul promovează comportamentul adecvat al elevului și-l elimină pe cel neadecvat, dezvoltă relații interpersonale bune și un climat socio-emoțional pozitiv, stabilește și menține o organizare eficientă a clasei... Așa definește W. Weber managementul clasei.

Care sunt **rolurile manageriale** ale profesorului?

- **Planificarea:** Profesorul planifică întreaga activitate de formare și educare a elevilor;
- **Organizarea:** Întreaga activitate a clasei de elevi este organizată de către profesor, bineînțeles cu consultarea membrilor grupului;
- **Comunicarea:** Este esențială! Calitatea comunicării influențează climatul din interiorul grupului care, la rândul lui, influențează procesul învățării;
- **Conducerea:** profesorul conduce activitatea de formare și educare a elevilor;
- **Coordonarea:** Coordonarea activității clasei, repartizarea sarcinilor de lucru, folosirea eficientă a timpului;
- **Îndrumarea:** Îndrumarea elevilor în procesul învățării;
- **Motivarea:** Crearea motivării pentru învățare;
- **Consilierea:** O relație specială, cu scopul de a-l ajuta pe elev atunci când are nevoie;
- **Controlul:** Profesorul controlează dacă și cum se îndeplinesc sarcinile didactice;
- **Evaluarea:** Obținerea de informații clare, pe baze științifice, care să stea la baza deciziilor celor mai potrivite pentru dezvoltarea clasei de elevi.

- **Competențele manageriale ale profesorului**

Competențe de comunicare se exprimă prin:

- capacitatea de a selecta calea și mijloacele de comunicare adecvate clasei și individualităților care o compun
- capacitatea de a adapta căile și mijloacele de comunicare la situații variate;
- capacitatea de a soluționa situații conflictuale în urma investigării, prin mediere și negociere, în vederea asigurării unui climat de încredere și responsabilitate.

Competențe psihosociale se demonstrează prin:

- valorizarea particularităților individuale și de grup ale elevilor în scopul realizării unor relații deschise, nestresante în cadrul organizației;
- adaptarea unui comportament adecvat în raporturile cu elevii pentru a-i motiva să acționeze pentru realizarea obiectivelor organizației.

Competențe de conducere și coordonare implică:

- proiectarea activităților pe termen scurt, mediu și lung pentru asigurarea coerenței activităților clasei;
- organizarea tuturor activităților desfășurate cu elevii în vederea realizării obiectivelor clasei;
- coordonarea grupului de elevi pentru obținerea rezultatelor scontate;
- gestionarea actului decizional prin asumarea răspunderii pentru obținerea de rezultate previzionate.

Competențe de evaluare implică:

- stabilirea obiectivelor și criteriilor de evaluare;
- utilizarea tehnicilor și instrumentelor de evaluare specifice educației;
- valorificarea rezultatelor evaluării.

Competențe de gestionare a resurselor se exprimă prin:

- identificarea și selectarea resurselor necesare activității;
- utilizarea eficientă a resurselor;
- valorificarea potențialului educativ al resurselor.

Competențe de utilizare a tehnologiilor înseamnă utilizarea computerului și...

- sintetizarea informațiilor pentru crearea unei baze de date utile actului managerial;
- valorificarea informațiilor din baza de date în vederea luării deciziilor în concordanță cu realitățile specifice mediului educațional;
- utilizarea tehnicilor și tehnologiilor informaționale pentru eficientizarea activității și asigurarea calității acesteia.

Competențe de dezvoltare personală și profesională se exprimă prin:

- evaluarea obiectivă a calității propriei activități;
- selectarea propriului traseu de formare pentru dezvoltarea în carieră;
- concordanța între aspirațiile personale și specificul organizației.

- ***Comportamentele manageriale ale profesorului***

la decizii vizând finalitatea

Deleagă responsabilități

Are încredere în elevi

Apreciază elevii în funcție de rezultate

Favorizează și încurajează inițiativele elevilor

Obține rezultate prin alții și-și asumă responsabilități pentru ele

Trece de la autoritatea funcției la autoritatea personală

- ***Autoritate formală și autoritate personală***

Prin statutul pe care îl deține, profesorul este investit cu autoritate. Această autoritate este o autoritate formală. De felul în care folosim aceasta autoritate formală depinde autoritatea personală.

Profesorul care mânuiește corect și cu eficiență autoritatea formală, care demonstrează abilitate în predare și apreciază efortul elevilor de a învăța, va câștiga respectul elevilor săi.

Iată un inventar (GeoffPetty. op.cit.) de atitudini / comportamente care vă pot ajuta în a vă construi/ameliora autoritatea personală, acceptarea și respectul elevilor:

Arătați cu adevărat interes față de activitatea elevilor folosind lauda, în special pentru cei ce încearcă să-și depășească nivelul anterior sau calitățile înnăscute;

Folosiți prenumele elevilor;

Arătați respect și politețe față de elevi, spunând *te rog* și *mulțumesc*;

Nu fiți sarcastic sau condescendent;

Abordați în predare o atitudine profesională prin lecții bine planificate și organizate, cu o bună încadrare în timp;

Aveți răbdare;

Alegeți metode de predare care permit elevilor să contribuie și reacționați pozitiv față de aceștia, când se poate;

Arătați interes față de atitudinile, sentimentele și nevoile elevilor;

Arătați interes față de elevi ca indivizi, adresându-vă direct, și recunoscând individualitatea fiecăruia;

Construiți un stil relaxat și încrezător, care nu este prea formal, cu umor, când este posibil. Umorul relaxat transmite încredere.

Caracteristicile grupurilor educaționale

- ***Scopurile specifice grupurilor educaționale***

Ce sunt grupurile sociale?

Grupurile sociale sunt ansambluri de indivizi umani între care există diferite tipuri de interacțiuni și relații comune determinate. Există mai multe tipuri de grupuri sociale: grupuri de muncă, grupuri ludice etc.

Clasa de elevi este un grup educațional?

Grupurile sociale se deosebesc între ele printr-o serie de caracteristici (scop, compoziție, sarcini, activități, organizare, norme, activități etc.).

Scopurile grupurilor educaționale se deosebesc de cele ale altor tipuri de grupuri sociale, în primul rând prin orientarea lor *explicită* în direcția realizării unor finalități *formative*.

În interiorul grupurilor există diverse categorii de scopuri:

- scopuri prescriptive;
- scopurile generate de grupul însuși;
- scopuri individuale.

Este foarte importantă concordanța existentă între scopurile prescrise și cele individuale, măsura în care primele permit fiecărui elev realizarea scopurilor personale pe care le urmărește prin eforturile sale de a se educa și **gradul de motivare al elevilor** în a participa la activitățile comune ale grupului

Care sunt factorii de care depinde integrarea scopurilor?

- acceptarea de către toți elevii a activității de învățare ca scop prioritar al grupului;
- claritatea scopurilor învățării pentru fiecare dintre elevi;
- existența unor „perspective“ pe termen scurt și mediu.

- ***Compoziția grupurilor educaționale***

Grupul de elevi ai clasei se caracterizează printr-o **relativă omogenitatea** membrilor prin:

vârstă;

interese;

nevoi;

aspirații;

nivel de pregătire.

- ***Sarcinile și activitățile grupului educațional***

Sarcinile sunt dominant de tip *instructiv-educativ*:

– activități curriculare;

– activități extracurriculare;

– activități extrașcolare.

Sarcinile au un caracter planificat și gradual.

Sarcinile trebuie să genereze/stimuleze învățare, motivare, interes, implicare.

- ***Organizarea grupului educațional***

Organizarea circulară, pe clase, este cea mai veche și cea mai eficientă organizare a grupului educațional. Profesorul, liderul formal, ocupă o poziție centrală, în jurul căreia „gravitează” toți ceilalți membrii ai clasei.

Ce alte tipuri de organizare a grupului educațional cunoașteți?

În funcție de sarcinile de lucru se pot constitui subgrupuri.

REFLECTIE
REFLECTIE

Să identificăm împreună criteriile, specificitatea, avantajele și dezavantajele activității pe subgrupe de lucru.

Din perspectiva diferențierii activității didactice, a individualizării demersului didactic, activitatea pe subgrupe poate/nu poate stimula învățarea?

- ***Conducerea grupurilor educaționale***

Conducerea grupului-clasa este realizată de către liderul formal care este profesorul.

Treptat se transferă elevilor controlul asupra propriilor activități de învățare, acesta fiind unul dintre obiectivele educative importante.

Cum se realizează:

- îi obișnuiesc cu ideea că vor avea permanent de realizat în clasă diverse sarcini de lucru, pe care cel mai bine ar fi să le desfășoare singuri, cu un minimum de îndrumare din partea profesorului;
- anunță din timp sarcinile pe care urmează să le realizeze și îi obișnuiesc să le planifice dinainte; îi încurajează pe elevi să-și stabilească singuri anumite termene rezonabile de timp pentru realizarea anumitor sarcini;
- creează pentru elevi oportunități de a alege modul în care vor lucra pentru îndeplinirea sarcinilor primite și îi obișnuiesc astfel să își stabilească singuri care le sunt prioritățile.

REFLECTIE REFLECTIE

Profesorul planifică și ghidează activitatea elevilor. Așadar profesorul are controlul. Accentul cade pe „produs”, adică pe tema elevului.

Gândiți-vă ce s-ar întâmpla dacă o parte din responsabilitatea propriei lor învățări ar reveni elevilor.

Profesorul facilitator al învățării poate fi o alternativă? Argumentați!

